FARNI LIST

župnije Dolnji Logatec

Letnik 28, št. 9
SEPTEMBER 2008

V TEJ ŠTEVILKI

◊ ROMANJE NA POLJSKO

◊ SVETNIK MESECA

◊ O CERKVENI GLASBI

◊ URNIK VEROUKA

OB ZAČETKU VEROUČNEGA LETA

Pozdravljeni, dragi otroci in starši! Počitnice so se nepreklicno iztekle in pred nami je novo veroučno leto. Sama se ga bom po dveletnem študiju zopet udeležila kot katehistinja. Kljub prejšnjim izkušnjam in znanju me preveva pisana paleta občutkov od (malce) strahu, negotovosti pa vse do veselja in ponosa, da ponovno vstopam v Gospodov vinograd. Zato se še posebej veselim dela s »prvarčki«, da bomo skupaj delali prve veroučne korake. Kadar se bo kdo spotaknil, pa si bomo priskočili na pomoč. Skupaj z vami, dragi starši, želim otrokom pomagati odkrivati Božjo ljubezen. Želim, da bi v naših srečanjih spoznavali, kako enkraten in vreden ljubezni je vsak izmed nas in da nas Bog sprejema take, kot smo. Naučiti jih želim medsebojnega spoštovanja in strpnosti. Povedati jim želim, da je poleg znanja, ki ga sprejemajo, pomembno prisluhniti svojemu srcu in sočloveku ter znati odpuščati sebi in drugim. Toliko je tega, kar jim želim povedati in dati! Leto bo kar prekratko. Toda bojim se ne več. Verujem, da Bog deluje po meni in skupaj bova kos nalogi.

Marija

Foto: Igor Cergolj

»... Tvoja gorjača in tvoja palica sta mi v tolažbo ...«

ROMANJE NA POLJSKO

Tistega zgodnjega torka na kresni dan, 24. junija, smo romarji, člani logaškega Karitas in »simpatizerji«, pričeli s sv. mašo v župnijski cerkvi. »Vsak odhod v neznano navdaja človeka s stisko, a je zato veselje potem toliko večje, ko pridemo na cilj,« je začel g. Andrej svoj jutranji nagovor. Okrepljeni z Božjo popotnico in Božjim blagoslovom smo se pod skrbnim »tehničnim« vodstvom ge. Elke, duhovnim in turističnim g. Sandija in Andreja, podali na dolgo pot.

Videti domovino prejšnjega papeža, ki je zaznamoval velik del našega življenja, državo, ki so jo politično štirikrat zbrisali s svetovnega zemljevida, del Evrope, ki je dala poleg papeža še veliko drugih svetnikov, umetnikov in ne nazadnje našega kaplana Andreja, me je navdajalo z velikansko radovednostjo.

Zahvaljen Gospod, ker so padle meje med državami: tako smo se sproščeno zapeljali v Avstrijo in potem na Slovaško. Ustavili smo se le za nakup vinjet. Prvi zaresni postanek: Bratislava, glavno mesto Slovaške. Prvi vtis ali bolje nauk, ki sem ga dobila: Ne glej čudovitih zgradb, ampak pod noge, ker so na sicer tlakovanih tleh včasih take luknje, da si ni težko zviti gležnja. Kljub temu smo videli: gotsko katedralo sv. Martina, znamenita Mihaelova vrata – ostanek mestne hiše –, frančiškansko cerkev iz 13. st. Sprehodili smo se pod veličastnim gradom in uživali ob pogledu na mogočno Donavo in veličastni jekleni most nad njo. Lepo mi je bilo ob misli, da so se na tistem kraju v 6. st. že naselili Slovani in pozneje tam osnovali svojo prvo državo v evropskem prostoru: Samovo plemensko zvezo, katere del je bila tudi slovenska Karantanija.

Dolga vožnja naprej: najprej še po avtocesti, potem pa jo je zmanjkalo, zato je šlo pač po taki, ki jih imamo nekaj tudi še pri nas. Na obeh straneh ceste so se med žitnimi polji vrtele ogromne vetrnice. Ena sama ravnina, ena sama zla-

Foto: Polona Kompare

Znamenita slika, ki je nastala po Jezusovem naročilu

ta pšenica. Ko smo se bližali Poljski, pa je bilo nekaj travnikov, obcestnih hišk z majhnim hlevčkom zadaj in celo gozdovi so nas pozdravili v soteski proti Žilni. Ženske smo opazovale hiške in ugotavljale, kje so ljudje. Skoraj nikjer nismo videli nikogar, niti starinske zavese se niso premaknile, da bi kdo pokukal izza njih. Tu pa tam se je pasla kakšna kravica. Komaj kje je bil kakšen »zetor«.

Nočilo se je, ko smo se približali Poljski, kupili vinjeto in čez zapuščeno mejo prišli v »obljubljeno« deželo. Ko bi znala kakšno poljsko pesem, bi zapela. Pričakovala sem, da bomo slišali kakšne vzvišene besede o tej deželi, a smo le zaploskali Andrejevi domovini; on sam pa je brez vsake patetike vzel mikrofon in začel moliti žalostni del rožnega venca. Zelo me je presunilo, kajti to je bilo zelo zgovorno: kakšno trpljenje je ta narod okusil v prejšnjem stoletju, če se spomnimo samo na 2. sv. vojno: 6 milijonov žrtev, kar je 20% poljskega prebivalstva!, ob začetku vojne pomor na tisoče častnikov od »prijateljskih« Rusov; pa varšavska vstaja, židovski geto ... in ko je nacistična zver iztulila svojo smrtno grozo, je prišla z vzhoda nova travma v obliki socializma, ki je bil ravno tako zločinski, če ne še bolj ... ki je za nas križan bil ... In potem je Gospod dal Lecha Walenso, dal je Janeza Wojtilo; nad berlinskim zidom se je razvnel Božji cunami ... ki je od mrtvih vstal ... komunistična maska je padla, Evropa je lahko zadihala z obema kriloma pljuč. V večernem razkošju luči nas pozdravi Krakov, drugo največje poljsko mesto. Sestre Božjega usmiljenja nas že čakajo z okusno večerjo. Namestitev. »Angelček, varuh moj ...«

Sredo, ko je Slovenija praznovala dan državnosti, smo pričeli s sv. mašo v kapeli Jezusovega prikazovanja sestri Faustini. Prisostvovali sta ji tudi dve dekleti, za katere se je pozneje izkazalo, da je ena Slovenka in da že več let ni bila pri slovenski maši. Vsa srečna se je zahvaljevala našima duhovnikoma ...

Foto: Polona Kompare

Nekaj naših romarjev pred kapelo sv. Faustine

Za tiste, ki ničesar ne veste o sestri Faustini:

Faustina Kowalska se je rodila leta 1905 v podeželski vasi Glogowiec na Poljskem. Pri 20. letih je vstopila v samostan sester usmiljenk v Varšavi. 13 let je nato opravljala dela kuharice, vrtnarice in vratarice. Umrla je v Krakovu leta 1938. Živela je zelo ponižno. Imela je videnja, razodetja in skrite rane. Na pobudo svojega duhovnega voditelja je te izkušnje leta 1934 začela zapisovati v osebni dnevnik.
O njenih videnjih in pogovorih s sveto Marijo in s Kristusom je svet izvedel šele po njeni smrti iz njenega dnevnika. Njena duhovna dediščina je pobožnost do Božjega usmiljenja, ki izhaja iz njenega videnja, ko ji je Jezus naročil, naj se o njem nariše portret z napisom "Jezus, zaupam vate".
Janez Pavel II. je leta 2000 razglasil nedeljo po veliki noči (belo nedeljo) za nedeljo Božjega usmiljenja; pobožnost do Božjega usmiljenja je duhovno gibanje znotraj katoliške Cerkve, ki ga je širila Faustina Kowalska. Njeno življenje je bilo osredotočeno na oznanjevanje Božjega usmiljenja vsaki osebi.

Potem smo se nekoliko spoznali z romarskim centrom Lagiewniki, kjer smo prenočevali in enkrat molili tudi križev pot. Po mnenju mnogih bo kmalu konkuriral Fatimi in Lurdu. Baziliko je l. 2002 že obiskal papež Janez Pavel II.
Nekatere je navdušil visok zvonik, na katerega so se povzpeli; nekatere nas je pritegnila kapelica, kjer je noč in dan izpostavljeno najsvetejše – v tišini se romarji izročajo Božjemu usmiljenju.

V Krakovu, kamor smo se nato odpeljali, smo se najprej povzpeli na grič, kjer kraljuje veličasten grad in pa znana kraljevska stolnica z mnogimi stranskimi oltarji, grobnicami. Nekateri so se povzpeli v zvonik, nekateri pa smo se bolj temeljito posvetili sami cerkvi, ki je ena sama zgodovina poljskih vladarjev, vse od 10. st. naprej: sv. Stanislav, sv. Kazimir, sv. Jadviga (Hedvika) ... V njej je pokopan tudi Prešernov sodobnik, veliki romantik Mickiewicz. Je pa katedrala znana tudi po »svojem« kardinalu Višinskem in nato po njegovem nasledniku, kardinalu Wojtilu, ki sta znana borca za resnico in svobodo.

Mesto pod gričem smo si ogledovali še posamič. Zanimiv je mestni zvonik, v katerem se ob vsaki polni uri visoko zgoraj odpre vzhodna, zahodna, severna ... linica, skozi katero se razlega glas trobente. Muzikantu smo navdušeno zaploskali, on pa nam je visoko nad golobi pomahal ...

Popoldne smo obiskali svetovno znani rudnik soli Wieliczka. Po skoraj sto stopnicah smo se spustili v čudovito po-

Foto: Polona Kompare

Veliko moderno romarsko središče Lagiewniki

dzemlje, kjer smo občudovali krasne solne skulpture, ki so jih naredili rudarji v prostem času. Spoznali smo tudi življenje rudarjev, se seznanili z znamenitimi legendami, ki govore o velikanskem pomenu soli, nekdaj še večjem kot danes. 700 let star rudnik je uvrščen tudi na listo Unescovih znamenitosti – kakor naše Škocjanske jame naprimer.

Naslednji dan smo obiskali krakovsko Marijino Božjo pot Kalwaria Zebrzydowska, kjer vsako leto v velikem tednu prirejajo pasijonske igre na prostem. Tudi prejšnji papež jo je rad obiskoval. Okoli nje so po hribih raztresene kapelice: kar 40 jih je. Sama cerkev pa je na gričku. Nekateri so v gozdu opazili nekaj neljubih ostankov preteklosti: bodeče žice, visoke mrežaste ograje ...

Wadowice, rojstni kraj Janeza Pavla 2., je z njim zaznamovan na vsakem koraku. Ne samo s kipi, tudi s trgovinicami, oblegano (od romarjev in turistov) rojstno hišo, slaščičarno, kamor je hodil na kremne rezine ... Rojstna hiša je čudovit prikaz njegovega življenja. Ko sem gledala, kje vse je potoval in kaj so v njegov spomin v raznih državah naredili, sem naletela tudi na naš Maribor, pa Slomška tam zraven. Se še spomnimo tistih dnevov – ravno v tem mesecu bo minilo 9 let od proglasitve za blaženega?

Auschwitz, koncentracijsko taborišče, ki je delovalo v popolni anonimnosti ob meji, kakor izgubljeno sredi polja. Nekateri romarji si ga niso ogledali, ker je preveč boleče. Drugi smo hodili med barakami in zrli, kako je Hudič v nekem obdobju slavil svojo zmago. Pa ne popolne, kar priča celica Maksimilijana Kolbeja, ki je dal svoje življenje v zameno za družinskega očeta. Dimniki 2 krematorijev in voziček za vožnjo trupel: norost ubijanja je neizmerna. Ali ni takle Auschwitz tudi naša domovina?! Že več kot 400 grobišč je znanih, sam Bog ve, koliko pa je še prikritih?!

S to težko popotnico se je bilo zelo blagodejno odpeljati v največje romarsko središče Vzhodne Evrope: v Čenstohovo k »črni« Mariji (prvotna cerkev, kjer je bila podoba, je zgorela, ostala je le Marijina ikona z Jezusom v naročju, črna od dima in saj). Sv. maše se vrstijo druga za drugo. Tudi mi smo jo darovali. Posebej me je pretresel zgovorni križev pot sodobnega arhitekta Szyllerja. Recimo: Jezusa obsodijo na smrt: sodobne množice kričijo v mikrofone; med njimi se znajdejo znani svetovni politiki ...

Na parkirišču pa so naši romarji, ki so hkrati tudi nogometni navdušenci (romanje je časovno sovpadalo z evropskim nogometnim prvenstvom), doživeli še eno lepo presenečenje. Pozdravili so našega rojaka, nogometnega trenerja Bojana Prašnikarja, ki se je s »svojim« (nemškim) moštvom Cottbus prišel Mariji zahvalit, da so ostali v nemški prvi ligi (Bundeslige). Prišli so s svojim avtobusom. Pravzaprav je težko reči, kdo se je koga bolj razveselil: on Slovencev ali mi njega. Ali ni lepo, da se pridejo kralji nogo-

Wadowice, zibelka prejšnjega papeža v rojstni hiši

meta zahvalit Mariji! Smo pri nas že doživeli kaj takega?!
Še zadnja nočitev. Pri sv. maši smo se spomnili sv. Eme Krške, ki je godovala ravno tisti petek. Še zadnji pozdrav mogočni reki Visli in že smo zapeljali v precej drugačno pokrajino, kjer se začnejo Tatre. Še zadnji postanek v poljskih Zakopanih (znana smučarska skakalnica, kjer trenirajo tudi logaški lovci na daljave), kjer je prvič v SP zmagal Primož Peterka (l. 1996).

Nekaj molitve, petja in pogovora (ter spanja in heca) je bilo še na sporedu, preden smo se sredi noči »izkrcali« v Logatcu. Že čez par ur pa je eden naših romarjev imel poroko, (svojo!!!), kamor nas je vse lepo povabil. Pa naj še kdo reče, da je bilo tole romanje »kar tako«!

Vsem, ki ste se trudili na kakršenkoli način, iskrena hvala.

LjuT

Glavna ladja cerkve v Čenstohovi; znamenita črna Marija je v desni kapeli, kjer je prepovedano fotografirati

Na poti proti domu je romarja Franceta nekdo preko mobilne telefonije obvestil, da se je tokrat narava znesla nad Kamnikom z okolico. Ko je o tem obvestil ostale romarje, ga je nekdo vprašal, kako je v Logatcu. »Nič posebnega,« smo zaslišali Francetov odgovor, si oddahnili in na avtobusu je za nekaj časa nastala tišina.

Vremenske razmere v letošnjem poletju nam sporočajo, da je narava tista, ki vedno zmaga, ne glede na to, za kakšen napredek in razvoj na njen račun si človek prizadeva. Nenazadnje se bo v našo zavest slej ko prej morala povrniti skrb za obstoj, ki temelji na lastnem trudu in na upoštevanju naravnih zakonitosti in je zaradi tehnološkega napredka, malo pa tudi na račun nerazvitih, ki pogosto delajo v nemogočih razmerah, da drugi lahko kupujemo cenejše potrebščine, ki jih rabimo ali pa tudi ne, poniknila nekam v nezavedno in je vedno potolažena, ko nesreča naredi ovinek mimo nas. S tem ne mislim, da bi morala toča stolči vse, kar je zraslo, in uničiti, kar je bilo zgrajeno pogostokrat s tru-

Zgodba o farnem romanju v letu Gospodovem 2008

dom, z odpovedovanjem in s krediti. Tu vidim predvsem ne-moč človeka, obenem pa priložnost, da se morda v norem hitenju za napredkom človek ustavi in si ogleda, kolikšna je cena njegovega izkoriščanja narave, njenega bogastva in ljudi brez osnovnih pravic, ki garajo od jutra do večera (med njimi so pogostokrat tudi otroci) za borno plačilo ali pa plačila sploh ne dobijo. Morda nas narava opozarja, da kljub temu, da živimo na mirnem, srečnem koncu planeta Zemlja, bogatem z naravnimi lepotami, preskrbljenim z vsem, kar potrebujemo za zdravo življenje, in nam, tako radi rečemo, po tej plati nič ne manjka, premalo upoštevamo njene zakonitosti, ki veljajo od vekomaj, in smo se zaradi te neodgovornosti preveč oddaljili od nje in kot ljudje drug od drugega. Morda njen Stvarnik hoče, da se ob vsaki naravni ujmi bolj zazremo v sočloveka in si ob pomoči, ki, hvala Bogu, še ni umrla, zavemo, da je negovanje zgolj lastnega vrtička piškavo delo, pa če se še tako lepo blešči.

Dobila sem nalogo, da napišem nekaj misli o romanju faranov naše župnije, ki smo se tokrat odpravili v Prekmurje. Ta del naše domovine večina Slovencev pozna po lepoti narave, termalnih toplicah, ki z vso svojo ponudbo privabljajo mnoge na dopust in oddih; prepričana pa sem, da večina po prvem obisku Prekmurja ohranja spomin na gostoljubnost, prijaznost in odprtost domačinov. Zato se obiskovalec, ki je enkrat z vsemi čuti doživel ta prelepi del naše domovine, rad vrača. Bralcu tega zapisa pa želim tokrat vsaj okvirno predstaviti tisti del zgodovine, ki so jo živeli prekmurski rodovi stoletja nazaj v trdni odločenosti, da ohranijo svoj, naš, slovenski materin jezik.

Zgodovina v tem koščku naše domovine nam sporoča, kaj pomeni biti povezan v medsebojnih človeških odnosih in držati skupaj, saj so bili Slovenci v Prekmurju priključeni matični domovini šele leta 1919. Pred tem so dolga stoletja živeli pod pritiskom madžarskega nacionalizma, ki sta ga podpirala madžarsko plemstvo in meščanstvo. V svoji maloštevilnosti – konec 19. stoletja jih je bilo okrog 100.000, so se temu pritisku težko upirali. Večinoma so bili to mali kmetje, ki se niso mogli preživljati z delom na svojih kmetijah. Mnogo Prekmurcev je zaradi težkega življenja, predvsem pa zaradi »zaostalosti«, odhajalo s trebuhom za kruhom. Razseljeni so domala po vseh kontinentih, največ pa jih je odšlo v Kanado, Ameriko in Avstralijo. Toda kjer je volja, tam je pot. Vera in pripadnost krščanski skupnosti je bila za Prekmurce Pot, ki jih je držala skupaj. Duhovniki so bili edini izobraženci, ki so ohranjali stike z ljudmi v domačem jeziku. Že davnega leta 1780 je prvo slovensko knjigo izdal evangeličanski duhovnik Štefan Kuzmič. To je bil katekizem in abecednik z naslovom »Knjiga molitvena«, ki je bila dvajsetkrat ponatisnjena. Naslednji pomembni mož, ki ima velike zasluge za ohranjanje jezika, je dekan dr. Franc Ivanocy, neutruden borec za pravice Slovencev, živečih med Muro in Rabo. Po njegovi zaslugi je bila v prekmursko narečje prevedena Mala biblija, ki je služila kot učbenik pri poučevanju verouka. Po tem prevodu pa se je kljub

pritiskom svetne oblasti, ki je skušala na vse načine ohranjati madžarizacijo, odprla možnost za izdajanje verskega tiska in knjig z nabožno vsebino. Kako zelo so bili prepričani v poskus madžarizacije in kako malo so poznali prekmurskega človeka oblastniki, tudi cerkveni, govori podatek, da je sombotelski škof, kamor je v tem obdobju spadalo Prekmurje, izdal dovoljenje za izdajanje verskega tiska v prepričanju, da je ta dejavnost obsojena na propad. Toda tisk v prekmurskem narečju je pokazal nepričakovano trdoživost. »Marijin list« in tednik »Novine« sta imela leta 1917 že 6200 naročnikov. Z novimi dopisovalci, ki so bili povečini mladi bogoslovci, pa je bilo vse več prispevkov napisanih v novem besedišču, ki je prekmursko narečno besedo približal slovenskemu knjižnemu jeziku. Kljub »ne-pouku« knjižnega jezika so Prekmurci razumeli knjižni jezik.

Iz tega dela naše domovine izhaja mnogo izobražencev na različnih področjih. Mnogo izobražencev, predvsem s kulturnega in humanističnega področja, iz drugih predelov naše domovine pa je v teh krajih bodisi iskalo navdih za svoje delo ali pa so tako kot arhitekt Jožef Plečnik tu pustili neizbrisen pečat svojega, od Boga navdihnjenega, ustvarjanja. O tem smo se prepričali ob postanku v Bogojini, kjer stoji njegova vrhunska stvaritev, cerkev Vnebovzetja.

Morda se ti, dragi bralec, v tem trenutku zastavlja vprašanje, kaj imajo poletne uničujoče ujme skupnega z romanjem? Od nekdaj so se ljudje ob takih dogodkih zbirali in v molitvi prosili ali se zahvaljevali. Pogostokrat so se odpravili na romanje, ker biti romar pomeni vedno znova vstajati, začenjati, presegati vsakdanjost in se odpraviti na pot, ki ima pred seboj jasen cilj. Mi smo ga imeli. Na spokornem bogoslužju v Veržeju smo se očistili notranje teže, v Murski Soboti smo se v mladi škofiji pri bogoslužju v molitvi spomnili vseh ljudi, ki jih nosimo v svojih srcih in vseh sokrajanov, v Bogojini pa smo se pri litanijah povsem zaupali v Marijino varstvo in priprošnjo.

Molitev, pesem, humor, predvsem pa povezanost v Svetem duhu je prežemala čas, ki nam je bil namenjen. V svojih srcih smo upali z drugimi, se srečevali kot dar, se veselili svojega bivanja in sveta, v katerem živimo, in se zavedali krhkosti, ki zaznamuje vse, kar je zapisano temu svetu.

Metoda

Egidij se je rodil plemiškim staršem v Atenah okrog leta 650. Zgodbe o njegovem življenju so različne. V mladosti je postal menih, svoje življenje pa je posvetil izključno duhovnosti. Ker so v njegovem okolju kmalu postali pozorni na njegovo duhovno obnašanje, je odpotoval do ustja reke Ren v Septimaniji (današnja Francija), kjer se je ustalil v divjini. Tudi tu se je širil glas o njegovi ponižnosti in svetosti, kar je zopet privabilo množice. Pred njimi se je umaknil v gozd blizu Nimesa, kjer je živel puščavniško življenje. V popolni samoti je preživel mnogo let, družbo pa mu je delala košuta. O nadaljevanju njegovega življenja kroži mnogo zgodb, vsem pa je skupno nekaj detajlov. Kraljevi lovci naj bi nekoč zasledovali Egidijevo košuto. Žival jih je pripeljala do svojega prebivališča – jame, kjer je živel tudi Egidij. Lovci so streljali na žival, vendar so zadeli Egidija. Zgrožen nad krutostjo kraljevih lovcev, je Egidij grajal kralja, zavrnil pa je tudi njegovo pomoč. Kralj (bil naj bi vizigotski, vendar so to deželo že stoletje poprej zavzeli Franki, tako da je bil najbrž frankovski kralj) je bil ganjen nad odzivom in hrabrostjo samotarja, zato mu je izkazal veliko spoštovanje. Po-

Prvega septembra, ko se zopet prične pouk v šolah, godujemo Tilni. Naš zavetnik je svetnik Egidij, ki je svoje življenje preživel kot puščavnik, sicer pa je bil rojen v Atenah v Grčiji. Tudi samo ime Egidij je grškega izvora, pomeni pa »nosač ščita«.

nudil mu je, karkoli si zaželi. Vendar je bila puščavnikova ponižnost močnejša od skušnjav. Od kralja je prosil za nekaj učencev in za samostan na območju, kjer je preživljal mnoga leta v samoti. Samostan je ustanovil v redu sv. Benedikta. V njem je preživel ostanek svojega življenja, umrl je okrog leta 710. O obdobju, ki ga je preživel v samostanu, se govori o mnogih čudežih in svetosti puščavnika. Po njegovi smrti so tudi dokončali gradnjo cerkve sv. Egidija.

Čaščenje sv. Egidija se je hitro širilo po Evropi v srednjem veku. O tem priča veliko stvari, predvsem mnogo cerkva in samostanov, ki so jih zgradili njemu v čast v Franciji, Nemčiji, na Poljskem in na Madžarskem pa tudi na britanskih otokih. O njegovih posnemovalcih pričajo tudi mnogi zapisi iz tega obdobja. V prozi in poeziji so opisali njegovo popolnost in čudeže. Največja priča pa so bili številni romarji, ki so iz celotne Evrope potovali do njegovega groba. Leta 1526 so njegove posmrtne ostanke skrivaj prenesli v Toloso, da bi jih obvarovali pred francoskimi protestanti. Takrat so romanja za nekaj časa zamrla, zopet pa so zaživela leta 1862 po restavriranju njegovih relikvij v cerkvi sv. Egidija ter po letu 1865, ko so zopet odkrili njegovo grobnico. Ta kraj je tudi dobil ime po njemu – St. Gilles, prav tako pa še 19 drugih krajev.

Prvega septembra godujeta še dva Egidija. Eden je bil italijanski puščavnik iz desetega stoletja, drugi pa Blagoslovlje-

Po darovani sv. maši so bili kralju Charlesu odpuščeni vsi grehi.

ni Egidij, cistercijan iz Kastanede v Španiji.
Sveti Egidij je upodobljen v mnogih delih, skoraj vedno pa je poleg njega košuta. Eno najstarejših del je slika ranjenega Egidija s košuto. Pred njim klečita kralj in škof ter ga prosita odpuščanja. Slika naj bi nastala že okrog leta 1500. Druga slika iz enakega obdobja pa prikazuje mašo, ki jo daruje sv. Egidij. Poprej je kralj Charles Martel prosil Egidija, naj moli za njegove grehe. Med mašo naj bi se prikazal angel z napisom: "Charlesu so po priprošnji Egidija odpuščeni vsi grehi".
Sveti Egidij je zavetnik invalidnih ljudi. Prav tako je tudi zavetnik pohabljencev, beračev in gobavcev. Kot že omenjeno je na svetu veliko krajev in še več cerkva, posvečenih sv. Egidiju. V Sloveniji jih je tudi nekaj, najbolj znana pa je cerkev na repanjskem hribu. Prvi zapisi o tej cerkvi segajo v leto 1476 in 1507. Cerkev je bila obdana z obzidjem in je služila tudi kot utrdba pri obrambi pred napadi Turkov (zato so zgradili samostojni zvonik, ki je služil kot obrambni stolp). Cerkev pa naj bi imela tudi skrivne podzemne vhode in izhode.
Deluje tudi skupnost sv. Egidija, ki je zelo močna v Italiji. Člani skupnosti pomagajo revnim ljudem, revežem na ulicah, družijo se z duševnimi bolniki, zaporniki, največ dela pa usmerjajo v pomoč revni afriški deželi Mozambik. Ena glavnih aktivnosti pa je tudi boj za ukinitev smrtne kazni. Vsekakor dela, ki spoštujejo dostojanstvo človeka. Skupnost ima člane tudi iz Slovenije, veliko pa je tudi zamejskih Slovencev. Sv. Egidiju v čast pa poteka tudi tradicionalni sejem sv. Egidija, ki se odvija v angleškem Oxfordu. Začetki sejmarstva segajo v leto 1780. Najprej je bil to sejem poceni igrač, kasneje pa so dodali tudi ponudbo za starejše. Sejem poteka ponedeljek ali torek po prvem septembru. Letos se bo odvijal med 8. in 9. septembrom.
V Sloveniji se je ime Tilen pojavljalo v večjem številu šele po letu 1970. Je pisna različica za narečne oblike imena: Ilj, Tilj, Tiljan in Tilih. Največ Tilnov je bilo rojenih med leti 1991 in 2000, sedaj pa število nekoliko upada. Trenutno v Sloveniji živi 3037 Tilnov in smo uvrščeni na 81. mesto po pogostosti.
Zakaj poimenovati svojega sina Tilen? Preprosto – Tilen je zelo lepo ime. Poleg tega ni veliko nosilcev tega imena, zato ni bojazni, da bi ga učiteljice v šoli zamenjevale. Ravno ti dve značilnosti sta navdušili moje starše. Pa še zanimivost – ko so me prinesli domov, so se vsi starejši Logatčani najprej spomnili na lik Tilna iz Finžgarjeve igre Divji lovec. To igro pa so tudi pred kratkim uprizorili igralci z Vrha Sv. Treh Kraljev v svojem letnem gledališču.
Tilen meglen, grda jesen. Seveda govorimo o vremenu, čeprav bi včasih lahko bila tudi značajska lastnost Tilnov. Vsekakor pa naj letošnji Tilen ne bo meglen. Da nam bo prizaneseno vsaj pri jeseni, če nam že pri poletju ni bilo.

Tilen Kranjc

Foto: Tilen Kranjc

Vsakoletni Egidijev sejem v Oxfordu privabi mnoge obiskovalce, predvsem otroke. Na sejmu škof podeli blagoslov sv. Egidija.

NEKAJ MISLI O CERKVENI GLASBI - 1 DEL

Ker sem že od otroštva na nek način povezan s cerkveno glasbo, me vedno bolj navdušuje bogoslužno petje in orgelska igra. V mladih letih sem prepeval v otroškem pevskem zboru, ki ga je vodila takratna organistka Polona Švigelj. Še danes se spominjam sobotnih pevskih vaj, ko smo se učili preprostih otroških pesmi, namenjenih bogoslužju pa tudi vsakdanjemu prepevanju v Božjo slavo. Pesmi, ki smo se jih naučili v otroškem zboru, mnogotere pa nas je naučil tudi g. župnik (takrat je služboval g. Tone Kompare), so mi ostale v spominu in mi obudijo spomin na otroštvo, na tiste prelepe čase, ko smo, polni otroške energije, prepevali Bogu v čast in slavo. Najbolj sta mi ostali pri srcu prvi dve pesmi, kateri nas je pri predšolskem verouku naučil g. Jožef Pogorevc, župnik, ki je bil po duši in srcu velik pevec; to sta: Pridi, ljubi Jezus in Lepa si, roža Marija. Biti cerkveni pevec je res nekaj čudovitega in vsakomur je lahko v ponos, da mu je Bog dal ta dar in se je odzval božjemu klicu biti bogoslužni sodelavec.

Nabožno petje pa ni le neko dopolnilo bogoslužju, ampak je posebna molitev, zato ni vseeno, kakšne pesmi se ob različnih priložnostih pojejo. Program svete maše je posebno izbran, da ustreza liturgični vsebini, svetniku, ki tisti dan goduje, času v cerkvenem letu ali samemu prazniku. Tako na primer po štiridesetdnevnem postnem prepevanju, polnem sočustvovanja s trpečim Jezusom, velikonočna aleluja slovesno naznani vstajenje našega Zveličarja. Tako melodično kot vsebinsko ima glasba na poslušalca velik vpliv. Pri bogoslužju ima to še poseben pomen, ker se zliva z molitvijo. Prav bi bilo, da bi pri maši peli vsi navzoči, vsak pač po svojih zmožnostih. Orgle in pevski zbor na koru so le vodilo za lažje sodelovanje ostalih. Kadar gre za velike slovesnosti, kot so večji ali celo zapovedani cerkveni prazniki, izbere zbor slovesnejše pesmi, vsekakor pa mora v mašni program uvrstiti tudi preproste cerkvene ljudske pesmi, da lahko vsak vernik s svojim sodelovanjem začuti pomen svete daritve.

(Se nadaljuje.)

Boštjan Verdinek

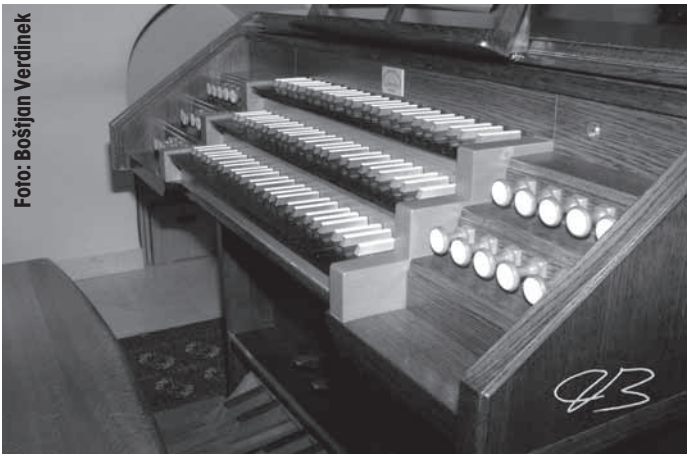

Foto: Boštjan Verdinek

POVABILO (BODOČIM) PEVKAM IN PEVCEM!

Kot vsako leto tudi tokrat na začetku nove sezone pevci Cerkvenega mešanega zbora (»ta starega«), ki ga vodi zborovodja Boštjan Verdinek, vabimo nove pevke in pevce za vse glasove. Prve pevske vaje bodo v petek, 5. septembra, ob 19.30 na koru farne cerkve.

KOLEDAR

SEPTEMBER

2008

1. september – ob 18. uri sv. maša; po maši srečanje skupine KARITAS, ob 20. uri srečanje KATEHETOV.

2. september – srečanje birmanskih voditeljev.

5. september – obisk bolnikov na domu; po sv. maši molitvena skupina; ob 20. uri srečanje MLADINE; ob 19.30 uri na koru pevska vaja MePZ, ki ga vodi Boštjan Verdinek.

6. september – od 16. – 18. ure češčenje Najsvetejšega in možnost za sv. spoved.

7. september – 23. NAVADNA NEDELJA; sv. maša ob 8. in 10. uri; ob 14. uri večernice, ob 20. uri srečanje članov I. zakonske skupine.

8. september – MALI ŠMAREN; sv. maša ob 10. in 18. uri, ob 20. uri srečanje članov ŽPS.

12. september – po sv. maši molitvena skupina; ob 19.30 pevske vaje MePZ na koru; ob 20. uri srečanje MLADINE.

13. september – od 16. – 18. ure češčenje Najsvetejšega in možnost za sv. spoved.

14. september – 24. NAVADNA NEDELJA – POVIŠANJE sv. KRIŽA; sv. maša ob 8. in 10. uri; ob 14. uri večernice; ob 20. uri srečanje članov II. zakonske skupine.

15. september – ob 20. uri priprava na sv. krst.

19. september – po sv. maši molitvena skupina; ob 19.30 pevske vaje MePZ na koru; ob 20. uri srečanje MLADINE.

20. september – od 16. – 18. češčenje Najsvetejšega in možnost za sv. spoved.

21. september – 25. NAVADNA NEDELJA – KRSTNA; sv. maša ob 8. in 10. uri; ob 14. uri večernice; ob 20. uri srečanje članov III. zakonske skupine.

26. september – po sv. maši molitvena skupina; ob 19.30 pevske vaje MePZ na koru; ob 20. uri srečanje MLADINE.

27. september – od 16. – 18. ure češčenje Najsvetejšega in možnost za sv. spoved.

28. september – 26. NAVADNA NEDELJA; sv. maša ob 8. in 10. uri; ob 14. uri večernice, ob 20. uri srečanje članov IV. zakonske skkupine.

Od 1. septembra bodo svete maše med tednom ob 18. uri, v nedeljo pa ob 8. in 10. uri.

VEROUK V KATEHETSKEM LETU 2008/09

RAZRED	DAN	URA
I. razred*	ČETRTEK	ob 16. in 17. uri
2. razred	TOREK	ob 16. in 17. uri
3. razred	PONEDELJEK	ob 15. in 16. uri
4. razred	PONEDELJEK	ob 16. in 17. uri
5. razred	ČETRTEK	ob 16. in 17. uri
	PETEK	ob 16. uri
6. razred	PONEDELJEK	ob 15. in 17. uri
7. razred	SREDA	ob 16. in 17. uri
8. razred	TOREK	ob 17. uri
	SREDA	ob 16. uri.
9. razred	SREDA	ob 17. uri.

* Otroke 1. razreda vpišete pri prvem obisku.

FARNI LIST

Izdaja župnija Dolnji Logatec, odgovarja Janez Kompare, župnik